

28. august 2020

Besvarelse af indkomne høringsvar fra 2. offentlighedsfase

Liste over indkomne høringsvar vedr. miljøkonsekvensrapporten, Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltnings tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 1 jf. § 3, stk. 5 og Miljøstyrelsens tilladelse efter § 25 stk. 1 i miljøvurderingsloven. Det væsentligste fra høringsvarene er gengivet i skemaet. I første tabel findes høringsvar fra offentligheden, mens berørte myndigheders høringsvar findes i anden tabel nedenfor.

Nr.	Høringssvarets indhold	Bygherres bemærkning	Myndighedernes bemærkning
266	Foranstaltninger til at hindre øget fygesand bag ved klitterne og i baglandet pga. strandfodring skal findes.	I miljøkonsekvensrapporten vurderes det, at sandfodringen generelt kun i begrænset omfang giver anledning til en lille øgning af sandflugten et år eller to efter strandfodring (s. 185). Sandflugten imødegås generelt ved sandflugtsdæmpning, som delvist gennemføres af Kystdirektoratet og delvist af Naturstyrelsens lokale enheder. På udvalgte strækninger gennemfører Kystdirektoratet desuden afgravning på bagsiden af klitterne, hvor sandflugten truer med at tildække infrastruktur. I forhold til problemer på særlige strækninger henvises til Naturstyrelsen, som afholder et årligt klitsyn	Myndighederne er enige i bygherres bemærkninger til høringssvaret.
269	Sandflugtsdæmpning i klitterne ved Søndervig er vigtig pga. stor sandfygning i forbindelse med storme.	Naturstyrelsen har ansvaret for sandflugtsdæmpning i området ved Søndervig. Ved behov for yderligere sandflugtsdæmpning henvises til Naturstyrelsen, som afholder et årligt klitsyn.	Sandflugtsdæmpning i området ved Søndervig er ikke en del af det ansøgte projekt. Myndighederne vurderer, at høringsvaret ikke giver anledning til yderligere bemærkninger.
274 275 277	Spørgsmål til processen for offentlighedsfasen og efterfølgende klageadgang.	2. offentlighedsfase/høringsperioden udløber den 17. august 2020. Kystdirektoratet forventer at der vil blive truffet afgørelse i sagen i løbet af efteråret 2020. Afgørelsen vil blive offentliggjort på Kystdirektoratets hjemmeside - https://kyst.dk/offentliggoerelser/	Myndighederne er enige i bygherres bemærkninger til høringssvaret.
282	Sandfodringen på og omkring ejergruppens matrikel anmodes om at blive suppleret med tilplantning med hjælme	Naturstyrelsen har ansvaret for sandflugtsdæmpning i området ved Holmsland Klit. Ved behov for yderligere sandflugtsdæmpning henvises til Naturstyrelsens årlige klitsyn.	Sandflugtsdæmpning i området ved Holmsland Klit er ikke en del af det ansøgte projekt. Myndighederne vurderer, at høringsvaret ikke giver anledning til yderligere bemærkninger.

	<p>og udlægning af fyrre-toppe. Forslag om begrænsning af adgang til stranden til kun at omfatte stier, så al færdsel i klitterne forbydes eller henstilles til ikke at finde sted.</p>	<p>I henhold til naturbeskyttelseslovens § 25 er klitfredede arealer åbne for færdsel til fods og kortvarigt ophold, hvis der er lovlig adgang dertil. Samtidig må offentlighedens adgang til strandbredder og andre kyststrækninger ikke forhindres eller vanskeliggøres i henhold til § 22 stk. 3. Det er derfor ikke muligt at begrænse offentlighedens adgang til stierne i klitterne. Samtidig må der ikke foretages ændring i tilstanden af klitfredede arealer i henhold til § 8, hvilket betyder, at der ikke må opsættes skilte i klitterne. Hvis lovgivningen på området skal fraviges, skal der ansøges om dispensation</p>	<p>Myndighederne er enige i bygherres bemærkninger til høringssvaret.</p>
283	<p>Vurdering af de eventuelle kumulative påvirkninger fra de to kystnære vindmølleprojekter (Vesterhav syd og nord) fremgår umiddelbart ikke af rapporten.</p>	<p>I miljøkonsekvensrapporterne for vindmølleprojekterne for Vesterhav Nord og Syd blev det vurderet, at sedimentspildet er så begrænset, at der vil være en ubetydelig kumulativ påvirkning mellem vindmølleprojekterne og kystbeskyttelsesprojektet. Der er heller ikke kumulative påvirkninger på land, da de landbaserede anlæg på stranden allerede er etableret. Da der dermed ikke er en kumulativ effekt, er projekterne ikke nærmere behandlet i miljøkonsekvensvurderingen.</p>	<p>Myndighederne er enige i bygherres bemærkninger til høringssvaret.</p>
286	<p>Kystdirektoratet har ikke målsat strækningen ud for grundejerforeningen, da der forventes en tilbagevækst af kysten på én meter om året.</p> <p>Grundejerforeningen oplever en tilbagevækst på mellem 5 og 10 meter</p>	<p>Kysttilbagevæksten på gennemsnitligt 1 m/år ud for grundejerforeningen er beregnet på grundlag af de opmålte vestkystprofiler på strækningen i perioden 1977-96.</p> <p>I Kystdirektoratets statusrapport "Vestkysten 2020" er tilbagevæksten på grundlag af opmålte vestkystprofiler i perioden 2009-2019 beregnet til 1,1 m/år på samme strækning.</p> <p>Klegod Grundejerforening repræsenterer grundejere på dele af Havklitvej, Fladsbjergvej,</p>	<p>Myndighederne er enige i bygherres bemærkninger til høringssvaret.</p>

	<p>om året, og derfor vil de gerne have igangsat initiativer for beskyttelse af kysten på strækningen.</p>	<p>Stormkløven og Klitsvinget i Klegod. Vejene er beliggende midt på den delstrækning, der i Kystdirektoratets rapporter om fællesaftalestrækningen Lodbjerg-Nymindegab betegnes delstrækning Klegod. Ved Kystdirektoratets fastlæggelse af målsætningen for kystbeskyttelsesindsatsen under Fællesaftalen tages udgangspunkt i afstanden fra klitskrænten til bebyggelse eller infrastruktur. Ud fra analyser af kliterosionen under de seneste 40 års storme er kravet til denne afstand sat til 40 m på størstedelen af fællesaftalestrækningen herunder på delstrækningen Klegod. Sikkerhedsbredden skal være til stede i kote +4,5 m DVR90 svarende til, at vandstanden på stranden på Holmslandtangerne kan komme op i dette niveau under en 100 års storm. Ud for grundejerforeningens strækning er afstanden i 2020 fra klitskrænt til de vestligste sommerhuse ca. 80 m. Der er dermed 40 m ekstra sikkerhed på strækningen. Med en gennemsnitlig naturlig kysttilbagerykning på 1,1 m/år skal der derfor ske kysttilbagerykning i mange år, inden husene er truet. Det er på den baggrund, at der ikke er en målsætning for aftaleperioden 2020-24 om standsning af kysttilbagerykningen på grundejerforeningens strækning</p>	
287 293	<p>Drænrør i strandplanet beskrives i miljøkonsekvensrapporten som en metode, hvis effekt endnu er uklart, da det undergår forsøg. SIC er uenig i dette, da det er videnskabeligt veldokumenteret modsætningsvis sandfodring.</p>	<p>Metoden med drænrør på stranden har i tidligere kontrollerede forsøg i Danmark ikke vist signifikant virkning, men der er på finansloven 2019 afsat midler til at undersøge konceptet yderligere i årene 2019 - 21, og derfor afventes det, om metoden på et senere tidspunkt kan indgå som en alternativ kystbeskyttelsesmetode.</p>	<p>Myndighederne er enige i bygherres bemærkninger til høringsvaret.</p>

<p>Brændstofforbruget er bevidst ukorrekt og viser ikke det faktuelle brændstofforbrug, da forbrug ved sandindvinding og serviceeftersyn af skibe ikke er medregnet.</p> <p>Sandfodringsprojektet er i strid med klimaloven vedtaget i juni 2020 pga. brændstofforbrugets CO₂-udledning.</p> <p>SIC anser projektet beskrevet i miljøkonsekvensrapporten som en måde at omgå kystbeskyttelsesloven. I den forbindelse har SIC indgivet en klage til Klagenævnet for Udbud, da en femårig rammeaftale er i strid med udbudslovens § 95.</p> <p>SIC har bedt om aktindsigt i kommunikationen mellem Rohde Nielsen og Kystdirektoratet, hvilket ikke er sket, hvorfor SIC har indbragt sagen for Folketingets ombudsmand.</p>	<p>Brændstofforbruget ved indvinding af sand er vurderet som ubetydeligt i tidligere miljøkonsekvensvurderinger for de aktuelle sandindvindingsprojekter, og forbruget er ikke omfattet af kystbeskyttelsesprojektet. Det er derfor vurderet, at der ikke er en kumulativ effekt mellem indvindingen og kystfodringen, hvorfor emnet ikke er behandlet nærmere i Miljøkonsekvensrapporten. Forbruget ifm. med serviceeftersyn mm. vurderes at være uforudsigeligt og ubetydeligt og er derfor ikke medregnet.</p> <p>Klimaloven, der blev vedtaget 26. juni 2020, indeholder et mål om, at udslippet af CO₂ i 2030 skal reduceres til 70% set i forhold til niveauet i 1990. Loven forpligter desuden Klima-, energi- og forsyningsministeren til hvert 5te år at udarbejde klimahandleplaner, for, hvordan indsatsen skal udmøntes. Der er endnu ikke udarbejdet klimahandleplaner, og kystprojektet er derfor ikke i strid med klimaloven eller opfølgningen heraf.</p> <p>Klagen afgøres ved Klagenævnet for Udbud.</p> <p>Aktindsigt håndteres af Kystdirektoratet i andet regi og er ikke relevant i forhold til miljøkonsekvensvurderingen og de udstedte tilladelser.</p>
---	---

289	<p>Forslag om skiltning med information til turister om at undgå at klatre på kystvendte skrænter og begrænse færdsel til stierne.</p> <p>Forslag om informationsmateriale i sommerhuse, på campingpladser o.l. omkring aktiviteterne påvirkning af klitterne samt information om grunden til tilstedeværelse af fyrretræer m.v.</p> <p>Forslag om at flytte cykelstien (cykelrute 1) væk fra stranden, så erosion af klitterne kan begrænses.</p>	<p>I henhold til naturbeskyttelseslovens § 25 er klitfredede arealer åbne for færdsel til fods og kortvarigt ophold, hvis der er lovlig adgang dertil. Samtidig må offentlighedens adgang til strandbredder og andre kyststrækninger ikke forhindres eller vanskeliggøres i henhold til § 22 stk. 3. Det er derfor ikke muligt at begrænse offentlighedens adgang til stierne i klitterne. Samtidig må der ikke foretages ændring i tilstanden af klitfredede arealer i henhold til § 8, hvilket betyder, at der ikke må opsættes skilte i klitterne. Hvis lovgivningen på området skal fraviges, skal der ansøges om dispensation</p> <p>I forhold til forslag om informationsmateriale henvises til Naturstyrelsen, der står for sandflugtsdæmpning på strækninger med sommerhuse mv. Der findes ikke sommerhuse eller campingpladser på de strækninger, hvor Kystdirektoratet er ansvarlig for sandflugtsdæmpning. Der henvises til Naturstyrelsen, der afholder årlige klitsyn.</p> <p>I forhold til et ønske om flytning af cykelruten kan der henvises til Ringkøbing-Skjern Kommune, der har ansvaret for ruten.</p>	<p>Regulering af generel færdsel er ikke en del af det ansøgte projekt.</p>
290	<p>Strækningen ud for grundejerforeningen ved Klegod skal ikke sandføres, da tilbagevaskningen af kysten ifølge Kystdirektoratet kun er på én meter. Foreningen oplever, at erosionen af klitterne er større.</p>	<p>Kysttilbagevaskningen på gennemsnitligt 1 m/år ud for grundejerforeningen er beregnet på grundlag af de opmålte vestkystprofiler på strækningen i perioden 1977-96. I Kystdirektoratets statusrapport "Vestkysten 2020" er tilbagevaskningen på grundlag af opmålte vestkystprofiler i perioden 2009-2019 beregnet til 1,1 m/år på samme strækning.</p>	<p>Myndighederne er enige i bygherrens bemærkninger til høringssvaret.</p>

	<p>Grundejerforeningen henstiller til, at der påbegyndes sandfodring ud for deres kyststrækning.</p>	<p>Ved Kystdirektoratets fastlæggelse af målsætningen for kystbeskyttelsesindsatsen under Fællesaftalen tages udgangspunkt i afstanden fra klitskrænten til bebyggelse eller infrastruktur. Ud fra analyser af kliterosionen under de seneste 40 års storme er kravet til afstand sat til 40 m på størstedelen af fællesaftalestrækningen, herunder på delstrækningen Klegod. Denne sikkerhedsbredde skal være til stede i kote +4,5 m DVR90 svarende til, at vandstanden på stranden på Holmslandtangerne kan komme op i dette niveau under en 100 års storm. Ud for grundejerforeningens strækning er afstanden i 2020 fra klitskrænt til de vestligste sommerhuse ca. 270 m. Der er således 230 m ekstra sikkerhed på strækningen. Med en gennemsnitlig naturlig kysttilbagerykning på 1,1 m/år skal der således ske kysttilbagerykning i mange år, inden ejendommene trues. Det er på baggrund heraf, at der ikke er en målsætning for aftaleperioden 2020-24 om standsning af kysttilbagerykningen på grundejerforeningens strækning.</p>	
299 300	<p>DN finder det bemærkelsesværdigt, at afværgeforanstaltninger ikke beskrives for laks, stavsild, forårsgydende sild, Vandområder omfattet af Danmarks Havstrategi og marine beskyttede områder.</p>	<p>Tilladelserne til kystbeskyttelse indeholder afværgetiltag for såvel laks som stavsild, der betyder, at der ikke må sandfodres i nærmere fastsatte afstande ved udløbene fra Limfjorden, Nisum Fjord og Ringkøbing Fjord. Herved undgås belastning med sedimentkoncentrationer > 10 mg/l, der anses for de to fiskearters tolerancetærskel. Der er ikke indført afværgetiltag for forårsgydende sild, der ikke er på udpegningsgrundlaget for habitatområder, og som delvist beskyttes af afværgetiltagene for laks og stavsild i månederne april-maj ved udløbene fra Nisum Fjord og Ringkøbing Fjord</p>	<p>Myndighederne har i tilladelserne fastsat afværgende vilkår af hensyn til laks og stavsild. Der vurderes ikke at være behov for ændring af vilkårene i forhold til udkastene.</p>

	<p>DN bemærker, at det beskrives, at der for laks og stavsild vil blive iværksat anvendelse af undtagelsesbestemmelser i habitatdirektivets artikel 6.4, men intet om hvad de indebærer af afværgeforanstaltninger.</p> <p>Eftersom undtagelsesbestemmelserne forventes at influere direkte på mulighederne for opnåelse af god økologisk tilstand for fisk i Skjern Å og Storå (jf. vandrammedirektivet) forventer DN også, at der søges om dispensation for det.</p> <p>DN mener, at offentligheden som minimum burde informeres grundigt om hvad afværgeforanstaltninger/alternativer, der har været inde i overvejelserne. DN efterlyser samtidig en beskrivelse af de geografiske muligheder og økonomiske konsekvenser i forhold til at undgå sandfodring omkring fjordmundingerne i en evt. lukkeperiode.</p>	<p>og i maj ved udløbet fra Limfjorden.</p> <p>Formålet med at gennemføre en fravigelsessag efter habitatdirektivets artikel 6.4 er bl.a. at beskrive, hvilke afværgetiltag og kompenserende foranstaltninger, der skal iværksættes, samtidig med, at der skal argumenteres for, hvorfor det alternativ til sandfodring, som vælges, er bydende samfundsøkonomisk nødvendigt at gennemføre og det mindst skadelige. Såvel det valgte alternativ som de kompenserende foranstaltninger vil blive beskrevet og vurderet i forbindelse med fravigelsessagen på samme niveau som i en konsekvensvurdering.</p> <p>Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten (s. 236), at der også vil blive søgt dispensation til at fravige miljømålene om god økologisk tilstand for fisk i Skjern Å og Storå efter § 4 i bekendtgørelse om miljømål, der er en del af implementeringen af Vanrammedirektivet i dansk lovgivning.</p> <p>Som nævnt ovenfor vil der i forbindelse med fravigelsessagen blive redegjort grundigt for hvilke afværgetiltag det mindst skadelige alternativ for sandfodring indebærer, hvilke konsekvenser det har, hvorfor det er bydende nødvendigt at gennemføre som følge af samfundsmæssige hensyn, og hvordan virkningen af de kompenserende foranstaltninger vil imødegå de skadelige effekter.</p>	<p>Myndighederne bemærker, at fravigelsessagerne mht. habitatreglerne og bekendtgørelse om miljømål ikke er en del af den aktuelle sag.</p>
--	--	--	---

Nr.	Høringspart	Høringsvarets indhold	Bygherres bemærkning	Myndighedernes bemærkning
271	Søfartsstyrelsen	Ingen yderligere bemærkninger.	-	-
280 292	Strandingsmuseet St. George	Forslag til ændringer til tekst til hhv. miljøkonsekvensrapport, tilladelse og ikke teknisk resume.	Miljøkonsekvensrapporten, inklusive ikke-teknisk resumé, der er udsendt i 2. offentlighedsfase foreligger i den endelige udgave, og derfor kan teksten ikke ændres. Forslag til omformulering af tilladelsen kan imødekommes.	Tekstnære ændringer til miljøkonsekvensrapporten og ikke-teknisk resume kan ikke foretages. Forslag til omformulering af tilladelsen er delvist imødekommet.
298	Miljøstyrelsen	"Nedenstående kommentar som tillæg til vilkår nummer 21 eller som et ekstra vilkår: "Udstrækningen af fysisk tab og fysisk forstyrrelse af havbundens overordnede habitattyper bør vurderes, dokumenteres og indrapporteres til Miljøstyrelsen. Indrapporteringen af udstrækningen af fysisk tab og fysisk forstyrrelse af havbundens overordnede habitattyper bør ske efter endt sandfordring, så udstrækningen af fysisk tab og fysisk forstyrrelse af havbundens overordnede habitattyper bedst kan vurderes".	Følgende tilføjes i tilladelsens vilkår 21 i udkast til tilladelse fra kystdirektoratet – Kystzoneforvaltning: 'Der skal senest 1. februar hvert år ske en indberetning af det foregående års fodring til Kystdirektoratet - Kystzoneforvaltning. Indberetning skal ske på mail til KDI@kyst.dk . Husk at påføre journalnummer 18/01069. Indberetning skal bl.a. indeholde oplysninger om fodringsmængder, -tidspunkter og strækninger. Indberetningen skal ligeledes sendes til Miljøstyrelsen mst@mst.dk .'	Den foreslåede hørings tekst er indsat som uddybning af hhv. vilkår 21 og vilkår 9 i myndighedernes tilladelser vedr. indrapportering jf. havstrategidirektivet.
309	Miljøstyrelsen	Der opfordres til at ordet 'klapning' i tilladelsen udgår, da det kan misforstås til at omhandle klaptilladelser, som Miljøstyrelsen giver tilladelse til. I ste-	-	Høringsvaret giver ikke anledning til foretagne rettelser. Klapning i kystbeskyttelseskonteksten er forklaret i miljøkonsekvensrapporten, som ligger til grund for tilladelserne.

		det anbefaler klap-teamet at anvende ordet 'klapmetode' og/eller 'klapskib'.		
--	--	--	--	--

Ud over høringsvarene angivet ovenfor anerkendes projektet i fem høringsvar.

Det er Kystdirektoratets – Kystzoneforvaltning og Miljøstyrelsens vurdering, at der ikke er indkommet bemærkninger i høringsperioden, der peger på nye væsentlige miljøforhold, der ikke allerede er belyst i miljøkonsekvensrapporten. Der er i øvrigt ikke indkommet bemærkninger, der ændrer ved, at der kan opnås tilladelse til projektet jf. udkast til tilladelse sendt i offentlig høring i perioden 22. juni-17. august 2020.

På baggrund af de indkomne bemærkninger er vilkår 21 i Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltnings tilladelse, samt vilkår 9 i Miljøstyrelsens tilladelse, suppleret med indrapportering af udstrækningen af fysisk tab og fysisk forstyrrelse af havbundens overordnede habitatarter. Derudover er der fortaget tekstnære rettelser i vilkår 19 i Kystdirektoratet – Kystzoneforvaltnings tilladelse.

Efter korrespondance med bygherre har myndighederne endvidere foretaget enkelte tekstnære præciseringer i tilladelserne, samt præciseret tilladelsernes vilkår 4 og 5 vedr. fintstofindhold i anvendt sandfodringsmateriale.